

Khi x y ra v 11/9, ít nh t trong m t quăng th i gian sau đó n c ta b bao ph b i m t b u không khí không lành m nh.

L u Á Châu (Liu Ya-Zhou)

LTS: L u Á Châu sinh năm 1952, là con r c Ch t ch n c Trung Qu c Lý Tiên N m, có th i là Phó Chính u b đ i không quân Trung Qu c, nay là Chính u Tr ng đ i h c Qu c phòng Trung Qu c, t ng là giáo s th nh g ng c a ĐH Stanford M . Ông đ ng th i là m t nhà văn có t ng, ch nh ân m t s g i th ng v n h c. Các bài v t c a ông ngôn t m nh đ n, quan đ m m i m (nh t là quan đ m đ i v i M), t p lu n s c bén c a ông đ c đ lu n r t quan tâm.

Đ i đây là ph n l c đ ch bài nói ngày 11/9/2002 c a ông – Trung t ng không quân L u Á Châu, lúc đó là Chính u b đ i không quân Quân khu Thành Đô Trung Qu c, tr c các cán b quân đ i c p t u đoàn tr lên t i căn c không quân Côn Minh, Vân Nam.

Tu n V t Nam xin đ ng l i ý k n cá nhân c a ông, m t v Trung t ng c a Trung Qu c đ r ng đ ng đ lu n. M i quý b n đ c g n xa, trong n c và n c ngoài g i bài, ý k n trao đ i, tranh lu n.

Ng i phê phán văn hoá Trung Hoa

Trong quá kh , tôi tr c tiên là ng i k th a văn hoá Trung Hoa, sau đó m i là ng i phê phán văn hoá Trung Hoa. Hi n nay tôi tr c tiên là ng i phê phán văn hoá Trung Hoa sau đó m i là ng i k th a.

L ch s ph ng Tây là m t b s s a cái x u, cái sai thành cái t t, cái đúng. L ch s Trung Qu c thì là m t b s s a cái t t cái đúng thành cái x u cái sai. Th i c , ph ng Tây cái gì cũng c m, ch có đ i u không c m b n năng con ng i. Trung Qu c cái gì cũng không c m, riêng b n năng thì c m.

Ng i ph ng Tây dám th hi n b n thân, t c th hi n t t ng mình và còn dám ph b y thân xác loã l c a mình. Trung Qu c ch bi t m c qu n áo, m c qu n áo cho t t ng. M c bao gi cũng đ h n c i. Ph ng Tây đ kich m t đen t i c a mình, cho nên tìm đ c ánh sáng, t t ng c a h đang bay b ng. Chúng ta ca ng i s sáng s a c a mình, k t qu đ m l i bóng t i nghìn năm.

Trung Qu c không có nhà t t ng, ch có nhà m u l c. Hegel t ng nói: “Trung Qu c không

có triết học.” Tôi cho rằng mấy nghìn năm nay Trung Quốc chưa sản sinh được nhà tư tưởng nào. Nhà tư tưởng tôi nói là những người như Hegel, Socrates, Plato, những nhà tư tưởng này có công hiến to lớn đối với tiến trình văn minh nhân loại. Lão Đan [tức Lão Tử - ND], bạn nói ông ấy là nhà tư tưởng phải không?

Chưa đưa vào “Đạo đức kinh” 5000 chữ mà có thể làm nhà tư tưởng ư? Đúng là chưa nói “Đạo đức kinh” của ông có vấn đề.

Không Tử có thể coi là nhà tư tưởng chăng? Thế thì chúng ta xem xét ông thế nào? Tác phẩm của ông bạn xem xét ra sao? Tác phẩm của ông chưa từng cung cấp cho người tâm ngẫm ở Trung Quốc một hệ thống giá trị có thể đối kháng quyền lực thế tục. Cái mà ông cung cấp là tư tưởng xoay xung quanh quyền lực.

Nho học là một tôn giáo thì đó là một tôn giáo rậm; nếu là tín ngưỡng thì là tín ngưỡng rậm; nếu là triết học thì đó là triết học của xã hội quan trọng hoá. Xét trên ý nghĩa này thì Nho học có thể coi là ngụy ở Trung Quốc.

Trung Quốc không thể có nhà tư tưởng, chưa có nhà mấu chốt. Xã hội Trung Quốc là xã hội binh pháp, dân tộc ta chưa tôn sùng nhà mấu chốt. Một Gia Cát Lượng không mấy thành công với nghiệp lập đi đổ đổ người ta không niệm niệm uẩn. Ông ấy bằng dốt kém khoáng đạt, cách dùng người cũng chưa thích hợp.

Có thể lý do cho thế này ông ta còn là kẻ lệ thuộc quyền. Những chính con người như thế mới được nâng lên tầm cao phát triển. Đây cũng là một phác họa tâm hồn dân tộc ta. Đó là hình thái xã hội như thế có ba loại hành vi như hành vi Trung Quốc.

Ba loại hành vi như hành vi Trung Quốc

1. Thuộc nguỵ biến

Con trai tôi năm nay thi vào khoa báo chí một trường đại học. Khoa này là một trong những khoa báo chí tốt nhất Trung Quốc. Tôi báo nó: Đưa giáo trình cho bạn xem. Đọc xong tôi báo thế này không đáng đọc. Trong giáo trình có một suy đoán như sau: Trung Quốc phát minh ra thuốc nổ; thuốc nổ truyền từ châu Âu đã phá tan dinh dưỡng kinh Trung Hoa kể cả châu Âu. Thế thì nước chúng ta. Thuốc nổ anh phát minh ra phá tan dinh dưỡng kinh của người ta, thế sao dinh dưỡng của chính anh lại không bị phá vỡ? Người ta lại còn vì thế mà chết sao?

Tôi đọc học Quốc phòng Trung Quốc, khi theo luận văn về Đài Loan có một quan điểm đáng chú ý của người tán đồng như sau: Đài Loan như một cái ổ khóa. Nếu không giữ chặt ổ khóa và ổ khóa Đài Loan thì ổ khóa này sẽ khóa chặt cánh cửa ngấm vào Trung Quốc, Trung Quốc sẽ không có lối ra biển cả. Đó là sự nguỵ biến. Tây Ban Nha sau khi trở thành công quốc biến, đâu có thể ngăn cản anh hàng xóm Bồ Đào Nha cũng trở thành công quốc biến. Eo biển Dover của Pháp cách nước Anh có 28 hải lý, Anh Quốc có thể ngăn cản Pháp trở thành công quốc biến không?

Trung Quốc một biến, chủ yếu là do thế giới lập thế Trung Quốc nhiều đến nỗi chưa có quan điểm quyền lực biến.

Có lẽ mọi người chắc hẳn chú ý tới chuyện một số học sinh Phật Giáo, Đạo giáo thường đứng ra chống lại việc phê phán một số đoàn thể mê tín phong kiến, các vị đạo trưởng ung dung nói năng, phê phán người ta là mê tín phong kiến. Tôi muốn nhắc nhở những học sinh không nên đứng càn vào thành kiến. Bởi người ta là mê tín phong kiến, lẽ nào ông là duy vật chăng? Chẳng phải cũng là mê tín đó sao?

2. Đạo giáo lôi kéo vật vật, đạo nhân tàn nhẫn

Văn minh châu Âu và văn minh Trung Quốc hầu như đứng trên cơ sở khác nhau hình thành nên hai quốc gia khác nhau, Trung Quốc hình thành một đạo quốc gia khác nhau. Nói tới chuyện này chúng ta thường hay nói ngược lại. Thực ra châu Âu hình thành nên hai quốc gia khác nhau chính là một đạo khác nhau từ trước do có hai đạo. Tuy hình thành nên hai quốc gia khác nhau vậy nhưng bao nhiêu thế có liên quan đến văn minh nhân loại chính là sinh ra từ các tiểu quốc chia tách ra.

Còn chúng ta đã làm được gì cho văn minh thế giới? Có thể khẳng định, thế giới đang sống có mối quan hệ tự nhiên nào đó với từ trước thế giới. Xã hội mà chúng ta là xã hội hiện đại.

Tôi thường nghiên cứu sự khác biệt giữa Trung Quốc và Mỹ. Trên một công việc quốc tế, vị trí bên Trung Quốc mạnh mẽ, còn trên một công việc trong nước thì công nhân. Nước Mỹ ngược lại, học trên một công việc quốc tế, mạnh mẽ trên một công việc trong nước. Chẳng còn nghi ngờ trong một cuốn sách nào đây tôi có thể gặp với đạo này, có lẽ là cuốn Đánh giá nguy hiểm tác chiến với Đài Loan, và kết luận: Chuyện này là do sự khác biệt văn hoá quyết định.

Văn hoá Trung Quốc có tính khép kín, kín đáo, học học. Văn hoá Mỹ thì cởi mở, học học. Từ trước đạo hiện đại thế giới cũng là từ trước học học. Điều đó giải thích vì sao trước bên xâm lược nước ngoài thì chúng ta là bất lực, trước đạo bào mình thì chúng ta là lang sói. Ngót trăm lính Nhật là đạo đáp giải 50 nghìn tù binh quân Quốc Dân Đảng đến Yên Tử. Có [mặt đạo] danh thủ của Nhật Giang Tô - ND] học bên. Chẳng nói đến chuyện học, các tù binh này chẳng có cơ hội dũng khí bên học nữa.

3. Hành vi thô bạo

Sự thô bạo và tình thân thiện đem lại sự thô bạo trong hành vi. Sự cao quý tình thân thiện đem lại sự cao quý trong hành vi. Khoảng hai chục năm trước khu phố nhà tôi có xảy ra chuyện như sau: Một đôi vợ chồng li dị, ông chồng dọn cô bé mới vào nhà, hai vợ chồng cãi nhau. Bà vợ chạy lên gác trên mua nhũ y. Rồi nhũ y ngó vào xem. Có lẽ vì học học khi thấy người khác gặp tai nạn mà hét to: “Nhảy đi, nhảy đi!” Về sau cảnh sát đến cứu đạo bà kia xuống, nhũ y ngó vào xem thế mới chỉ còn một nhũ y thôi.

Tôi thường dài một cái rồi vào nhà, mua ti-vi xem. Đúng lúc này trên ti-vi đang chiếu bộ phim kể về một chuyện có thể xảy ra ở châu Âu. Chuyện như sau: Một nước nào đó, nhũ mang máng là Hungary thì phải, 70 năm trước có một anh thợ mỏ trẻ sắp cưới vợ. Trong lúc cưới cùng xuống giếng ngó mỏ trước ngày cưới thì anh thợ mỏ xảy ra sự kiện, anh thợ mỏ mãi mãi không thể trở về. Cô dâu không thể tin rằng người yêu của mình có thể bỏ cô mà đi, cô thợ mỏ đứng đợi chờ 70 năm rồi.

Cách đây ít lâu ng i ta s a i h m m , phát hi n th y trong v ũng n c đ ng ch s a u có m t xác ng i. Đó chính là chàng r - th m n b vùi d i gi ng 70 năm tr c. Vì d i y không có không khí, xác i ngâm trong n c có khoáng ch t nên ng i y trông v n tr nh lúc ch t. Cô dâu thì đã là bà lão tóc b c ph .

Bà c ô m l y ng i yêu khóc n c n . Bà quy t đ nh ti p t c làm l c i c a h . C nh này th t quá xúc đ ng: Cô dâu 80 tu i m c áo c i trang tr ng m t màu tr ng nh tuy t. Tóc cũng tr ng nh tuy t. Ng i yêu c a bà thì v n tr nh x a, m t nh m nghi n n m trên c xe ng a. Hôn l và tang l đ ng th i ti n hành. Bao nhiêu ng i r i l .

V 11/9 th thách trình đ đ o đ c qu c dân

V 11/ 9 năm ngoái là s vi c có th kh o nghi m trình đ đ o đ c c a dân t c ta nh t. Hôm nay [t c 11/09/2002 - ND] v a đúng tròn m t năm s ki n y. V 11/ 9 tuy không th thay đ i th gi i nh ng đã thay đ i n c M . Đ ng th i, th gi i sau ngày y r t khó tr l i tr c s ki n này.

Khi x y ra v 11/9, ít nh t trong m t qu ng th i gian sau đó n c ta b bao ph b i m t b u không khí không lành m nh. T i hôm 12/9, có ng i b n g i đ i n tho i cho tôi nói sinh viên ĐH B c Kinh và ĐH Thanh Hoa đang khua chiêng gõ tr ng. Tôi b o đ i tuy n bóng đá qu c gia Trung Qu c còn ch a l t vào vòng sau kia mà, ph i đ n m ng 7/10 đ i Trung Qu c m i đ u tr n cu i cùng v i đ i Liên hi p V ng qu c A R p, n u th ng thì s l t vào danh sách đ World Cup. M t lúc sau m i bi t thì ra sinh viên Trung Qu c đang chúc m ng vi c toà tháp đôi M b đánh s p.

Báo chí n c ngoài đ a tin: H i y có m t đoàn nhà báo Trung Qu c đang th m M , khi th y hình nh toà nhà Trung tâm Th ng m i th gi i b đánh phá, các thành viên đoàn nhà báo này b t giác v tay. Đây là m t đ ng ng m văn hoá; đ u đó không th trách h , b n h đã không th ki m ch đ c b n thân.

K t qu h b [chính ph M - ND] tuyên b là nh ng ng i m i m i không đ c hoan nghênh. H i y tôi đang Không quân B c Kinh [1], m y hôm y đ u có ng i b đ i đ n th m, g p ai tôi cũng h i quan đ i m c a h đ i v i v 11/9. T t c đ u tr l i: Đánh bom hay l m.

Sau này tôi nói đây là m t tình tr ng r t đáng bu n. N u nh ng ng i y yêu m n Trung Qu c, th thì có c u đ c Trung Qu c hay không? V gi i truy n thông thì càng ch ng nên nh c t i. Trung Qu c, n i không có tin t c nh t là trên báo chí.

Năm 1997 công n ng Diana ch t vì tai n n giao thông. Cho dù Diana là ng i th nào, hoàng gia Anh Qu c ra sao thì ít nh t bà y cũng có giá tr tin t c. Các t báo l n trên th gi i đ u đăng tin này trên trang nh t, riêng báo chí Trung Qu c không đăng tin y. Hôm đó tin t c đ u b ng c a các t báo l n n B c Kinh là “Các tr ng trung, ti u h c B c Kinh hôm nay khai gi ng”. Tin này ch ng khác gì tin “Ng i B c Kinh hôm nay ăn sáng r i”, ch có cái giá tr [thông tin - ND] y thôi.

Tôi hôm 11/9 tôi ngồi xem chương trình “Tiêu điểm phản ánh” trên ti-vi. Tôi muốn xem xem “những cái miệng lưỡi của đất nước” đánh giá tiêu điểm về 11/9 như thế nào. Kết quả chương trình “Tiêu điểm phản ánh” hôm nay có nội dung là nói về việc các chi bộ ở nông thôn tăng cường xây dựng chi bộ gì gì đó. Bên muốn xem cái gì thì không có cái gì. Cái bên không muốn nghe thì ngồi ta cứ nói cho mà nghe. Dĩ nhiên, những cái miệng lưỡi của quốc gia thì vô tội.

Văn hoá truyền thống và những mối quan niệm đạo đức

Năm 1999 Mặt trận công Nam Tư. Trung Quốc đang ra phản đối. Cái giá của lợn này là Đợi sự quán Trung Quốc tại Nam Tư bắt bắt phá. Suýt nữa thì Trung Quốc lại đang ra lợn nữa. Đoàn tàu văn hoá này của chúng ta có quán tính lớn, cho chúng ta, những kẻ có khi mà khuyét đạo đức, phóng như bay tới điểm chết.

Hôm nay có người còn đi xuất nhân dân này trên công Đài Loan, ra tay mặt lớn là xong. Có thể thông cảm với nội lòng của các bên này, những bày giở quỷ thuật không phải là thói cũ thích hợp. Hôm nay tôi nghĩ, về 11/9 chết bao nhiêu người, đau là người vô tội. Cái mặt đi là sinh mạng con người, thì tôn nghiêm nhất trên thế giới. Những sinh mạng này không có liên quan với chính phủ Mỹ. Chúng ta dùng thái độ như vậy đối với người ta, những người ta không dùng thái độ như vậy đối với ta.

Thảm án Dover hình thành sự đối chiếu rõ rệt với việc này. Năm 2000, một đoàn người Phúc Kiến vượt biên trái phép ngồi trong xe thùng bắt kín cửa cửa ng Dover lên đất Anh Quốc. Vì người này chỉ có ghế trong thùng xe thì không khí, tất cả đều chết ngột [2], cho có 2 người sống sót.

Khi vậy này bắt phanh phui, không mặt quan chức nào của Đợi sự quán Trung Quốc xuất đầu lộ diện. Cùng dân chúng Anh Quốc vùng Dover thì phát làm lộ truy đuổi và lộ thò p n n t n ng niệm những người đã chết.

Rất nhiều trẻ em tham dự, chúng cảm trong tay những thẻuchiuchi t o t i Trung Quốc. Nhân đây xin nói thêm, hiện nay 90% thẻuchiuchi trên thế giới là Made in China. Nhà báo hỏi lũ trẻ: Tại sao các cháu lại truy đuổi? Bên trẻ nói: Họ cũng là người của mà; các thẻuchiuchi trong tay chúng cháu cảm đây có thể là do những người trong số họ sản xuất.

Không một người Trung Quốc nào có mặt trong buổi lộ truy đuổi này. Thế nào là văn minh, thế nào là không văn minh? Tôi đang suy nghĩ.

Thật, coi như sinh mạng con người thật đáng sợ

Thật là đáng sợ khi người ta ca ngợi những bộ. Trung Quốc thoát thai từ nền văn hoá giáo dục Trung Quốc, truyền thống coi khinh sinh mạng của chính mình, thì đó mới có thái độ coi tính mạng của người khác, người khác như trò trẻ con. Bên thân không có quy định quý trọng sinh mạng mình, cũng không cho người khác có cái quy định này. Tâm trạng “khán giả” nằm xa t ng b l T n h i tr phê phán chính là đức tôi luyện như vậy đây.

Người Trung Quốc xem cách giết người khác, không ai không vui mừng phản kháng. Giai cấp thống trị cứ ý đem người ta ra giết thì nội dung người. Kẻ bắt thống trị thì họ thống trị nội dung

ngồi cái cảm giác khoái trá của kẻ thắng trận. Nhất là khi xe bị ngkiu từng xe o, kéo dài ba ngày, ngồi xem đông nghìn nghịt. Cửa đến nhong chổ sắp hàng nhố cũng bày hàng ra bán từ dĩ y. Dao phố còn bán bánh màn thầu dính máu.

Trung Quốc ngày nay không có từ từng xe o nữa. Nhưng xe án từ nời đông ngườ cũng là số mớ rợng tấp quán đó. Ngườ nườc ta năm nào đi xem giết Lũc Quân Tề Đàm Tề Đổng [3] nhố đi trỷ hời. Vời nhong ngườ nhố thố, trong cuốc chiến tranh Giáp Ngố [4] ta sao mà không mớ t Đài Loan. Con cháu hời, từ chúng ta, nườ lười nhố hời thì làm sao mà giời phóng đườc Đài Loan.

Khi có kẻ xủu hành hung trên xe buýt, nhong ngườ đi xe đườ im thin thít. Đả vào nhong con ngườ y dĩ giời phóng Đài Loan ư? Đả vào hời đườ thốc hiể n 4 hiể n dĩ hoá ư? Bở n thốc hiể n 4 hiể n dĩ hoá rườ thì có lười gì nhố?

Sáng nay khi tấp thố đườc tôi tranh thố xem truyể n hình, chố ng trỡn quố ng cáo “Tin từ buở i sáng”, số n phố m nào bán chỷ nhố t? Đó là cửa chố ng trỡm. Đây là nời buở n cửa mớ t dân từ c. Bở n xem dĩ y, nhà chúng ta ư chố ng khác gì cái cũ. Tở i Thành Đô, tôi ư căn nhà mỷ y vớ chính uố không quân tiể n nhiể m từ ng ư. Tôi vào xem, ôi chao, nhố vào nhà giam y. Cửa số, ban công đườ bao bọc bọc hàng rào chố n song chố ng trỡm. Tôi bở o đườ bở hời t.

Hôm nờ đườc mớ t cuể n sách có tên “Trung Quốc có thố nói Không”. Tôi bở o, anh có thố nói Không, nhong anh đổng sau cánh cửa chố ng trỡm mà nói Không; đó chố ng phở i là dũng sĩ mà là kẻ hèn nhát. Kiể u Lườ ng [5] nói chí lý: [Đó là] “Nhong ngườ i yêu nườc khi gồ p bở n trỡm cồ p mà còn lánh mớ t nhong lười dũng cồ m đồng đườc nói Không vớ mớ t cồ ng quốc ư xa tít mù!”

Cở n nhìn nhố nườc Mồ mớ t cách khách quan toàn diể n. Nườc Mồ là mớ t quốc gia nhố thố nào? Nhố lười hời trố tở ng nghe mớ t câu nói hình dung thành phố New York: Cái từ nhố t trên thố giời và cái xủu nhố t trên thố giời cồ ng lười vớ nhau thì là New York. Dùng câu y dĩ hình dung nườc Mồ ngày nay có thích hồ p hay không?

Thố hời quân nhố chúng ta, nhong quân nhố đườ nhố n Niem hy vớ ng tồ ng lai cửa tồ quốc, vớ a không nên làm “phái thân Mồ”, cũng chố ng thố làm “phái chố ng Mồ” mớ t cách đườ n giể n, mà nên làm “phái hiể u Mồ” chín chố n.

Hiể u kẻ đườ ch thì mớ i chiể n thố ng đườc kẻ đườ ch. Đánh giá thố p dĩ thố tồc là đánh giá thố p chính mình. Thác Bở t Đườ [6] dĩ tên nườc cửa Nhu Nhiên thành “Nhu Nhu”, ý là sâu bở, nhong chính ông lười bở con sâu y dĩ đánh bở i. Thố thì ông chố ng bở ng con sâu nườa kia.

Mồ không muồ n Trung Quốc hùng mớ nh, hoàn toàn cũng nhố Trung Quốc không muồ n Mồ xồ ng bá. Mớ i quan hồ Trung Quốc- Mồ có xung đườt nhong cũng có lười ích chung nhố t đườ nh. Làm thố nào hoá giời xung đườt, phát triể n lười ích chung là vớ c các nhà ngoở i giao Trung Quốc hiể n nay nên cồ gồ ng làm.

Trung Quốc muồ n phát triể n thì không thố cồ t đườt số dĩ lười vớ thố giời. Thố giời hiể n nay là đườ n cồc, chố khi nào Mồ suy số p thì mớ i có thố xuể t hiể n thố giời đa cồc. Chúng ta vớ a không thố cồ t quan hồ vớ i Mồ lười vớ a không thố có quá nhiể u kẻ vớ ng vớ Mồ. Hiể n nay mà dĩ kháng vớ i Mồ thì chố a phở i là thố i cồ thích hồ p nhố t. Lười ích quốc gia nên mãi mãi là chuể n từ c cao nhố t

cho hành đ ng c a chúng ta. Chúng ta c n nh n n i; nh n n i không ph i là m m y u, ch có khu t ph c m i là m m y u.

Đ u tranh ngo i giao càng c n đ u trí

Dĩ nhiên M không t b dấ tâm đi t ch nghĩa xã h i. Dĩ nhiên M không mu n Trung Qu c tr i đ y, không mu n kinh t Trung Qu c phát tri n đi lên. Nh ng c n nh cho k : Khi đ u tranh v i đ i th , nh t đ nh ph i làm cho đ i th c a anh nhìn th y cái tình hình h không mu n th y nh t.

Ng i M mu n ng i Trung Qu c đánh n i chi n; chúng ta qu th t đánh n i chi n r i. H không rúc trong chần mà c i đ n nôn ru t thì m i l ch . Dĩ nhiên nh t m c “N m gai n m m t, thao quang d ng h i [v ngu gi đ i/ gi u tài - ND]” cũng không đ c.

Là m t n c l n, Trung Qu c có th làm theo cách nh m t võ hi p th i x a n vào núi sâu kh luy n võ công, ch khi võ ngh cao c ng r i tái xu t quy t th ng k đ ch chng? V i s dân và tài nguyên c a Trung Qu c, đ c bi t là v i n n văn hoá c a mình, Trung Qu c không th l n m nh nh n c M đ c, hu ng chi M cũng ch ng đ ng l i không ti n lên.

V n là Mao Tr ch Đông nói chí lý: “Đánh v n c ph i đánh, đàm [đàm phán - ND] v n c ph i đàm, hoà v n c ph i hoà.” Con ng i c n khôn ngoan tài trí, đ u tranh ngo i giao l i càng c n khôn ngoan. Ph i đ t mũi ng i ta mà đi ch đ ng b ng i ta đ t.

Kh -rut-xôp là m t tay khôn ngoan. Tôi xin k cho các b n nghe chuy n này: T i m t đ i h i n [ý nói Đ i h i XX đ ng C ng s n Liên Xô - ND], Kh -rut-xôp ra s c v ch tr n và phê phán ch đ chính tr tàn b o c a Stalin. Có ng i chuy n lên m t m u gi y ch t v n Kh -rut-xôp: B n thân Kh -rut-xôp cũng là m t thành viên trong t p đoàn quy n l c nòng c t khi Stalin n m chính quy n.

Vì sao h i y ông không đ ng lên ch ng l i s đ c đoán c a Stalin? Kh -rut-xôp cao gi ng đ c n i dung m u gi y kia r i l n ti ng nói v i m i ng i: Đây là m u gi y c a ai th ? Xin ng i đó đ ng ra! Đ ng ra nào! ... Bên đ i nh n nháo m t lúc nh ng ch ng th y ai đ ng ra c .

Kh -rut-xôp nói: M i ng i xem đ y, chúng ta hi n nay dân ch nh th này, trong tình hình ch ng có gì ph i s h i mà ngay c đ ng chí vi t m u gi y này cũng không dám đ ng ra. V y hãy nghĩ xem, trong b u không khí đ i th i Stalin th ng tr y có ng i nào dám đ ng ra cãi l i Stalin không? C h i tr ng v tay.

Chúng ta đ u tranh v i M nên có s khôn ngoan y c a Kh -rut-xôp. Khi c n thao quang d ng h i thì thao quang d ng h i đ n t n nhà. Nh m t câu đ ng chí Đ ng Ti u Bình năm nào nói v i Th t ng Canada Trudeau (đ i ý): Cái Thao quang d ng h i chúng tôi nói bao g m c v i c không c n gi th di n cũng nh t đ nh ph i gi m i quan h v i qu c gia phát tri n nh t trên th gi i. Ý c a đ ng chí Đ ng Ti u Bình là Trung Qu c nh t đ nh ph i b c cùng nh p v i văn minh th gi i, không th xa r i n n văn minh th gi i.

Không có lý do căm ghét M

Trong số kiến 11/9, tôi muốn sự quí giá cá biệt, một bộ phận dân chúng Trung Quốc (chắc không phải là chính phủ) đã tự ra mình về cách nhìn văn minh dòng chính của thế giới một khoảng cách xa như thế.

Khi cần đấu tranh thì một thế cũng không nhụt lòng. “Sùng bái M” là không đúng, “Thân M” không đúng, “Ghét M” cũng không đúng. Chính phủ và chính khách M về a giới dân chúng M là về a không giới. Bên cần phải có trí tuệ cao để phân biệt họ.

Trong quá khứ, vì để giúp Trung Quốc thoát khỏi ách thống trị thực dân mà M đánh bại Nhật, họ có công hy sinh lớn để về i tiến bộ văn minh của xã hội Trung Quốc. Hai nước Trung Quốc- M không có xung đột lợi ích căn bản. Ngày nay, do lợi ích của M rất phức tạp toàn cầu nên 2 nước có xung đột.

Nhưng chúng ta vẫn phải dùng tâm lòng đạo đức để bình xét sự vật chứ không thể kích động. Tôi từng nói rằng về i Nhật, một nước từng tàn sát máy chục triệu đồng bào ta, mà chúng ta thường xuyên nói 2 nước “phải đi đi lại lại kiên trì hòa hảo với nhau”. Thế thì chúng ta có lý do nào để căm ghét nhân dân M từng giúp ta đánh bại Nhật?

Nhưng cái đáng sợ của M

Đâu là chỗ thực sự đáng sợ của nước M? Tuy rằng M có quân đội mạnh nhất thế giới, khoa học kỹ thuật tiên tiến nhất thế giới, nhưng tôi cho rằng những cái đó không đáng sợ. Nghe nói máy bay tàng hình của M thường xuyên ra vào biên giới Trung Quốc rất thoải mái, nhưng đi vào máy chục có gì đáng sợ. Cái đáng sợ của họ không phải là những thế lực.

Năm 1972, tôi học ở Đại học Vũ Hán, lên lớp giới chính trị. Một thầy giáo khoa chính trị nói: “Nước M là đi đi lại lại của các nước từ bên mặt nát, suy tàn, đã sụp xuống rồi, họ tự nhiên.” Tôi, một sinh viên công nông binh mặt quân phục, đứng ngay lên phản bác: “Thầy ạ thầy, em cảm thấy thầy nói không đúng. Tuy rằng nước M không giới Trung Quốc là một trại nô lệ lúc 8- 9 giờ sáng, nhưng M cũng chính phủ là một trại đang lên gì gì đó, mà là một trại lúc giờ trưa.”

Thầy giáo bắt mình, tái mét mặt đáp ứng nói: “Cái cầu học sinh này, sao dám nói thế hả!” Ông ấy không hiểu tôi hiểu sao là nói thế, mà dùng mặt chữ “dám”. Lúc đó tôi thấy tâm trạng của ông.

Chính là cái nước từ bên mặt nát suy tàn đổ vào thế kỷ niên 90 thế kỷ trước đã lãnh đạo cuộc cách mạng khoa học kỹ thuật mới nhất trên thế giới. Tôi từng nghĩ về học đúng vào lúc bắt đầu của cách mạng của. Tôi là có một quan điểm: Nước M là quốc gia do hàng chục triệu con người không yêu tự quốc mình hợp thành, nhưng họ đều rất yêu nước M. Họ ỷ lại rất nhiều người lãnh đạo về a của họ về a giới con cái mình sang M. Một sự tàn nhẫn như thế!

Nói một thôi một hai rồi, về y thì cái đáng sợ của M là ở đâu? Tôi cảm thấy có ba điểm.

Điểm thứ nhất, không thể coi thường các chính tinh anh của M

Ch đ cán b , ch đ tranh c c a M có th b o đ m nh ng ng i quy t sách đ u là tình anh. Bì k ch c a Trung Qu c chúng ta, l n đ n nhà n c, nh t i t ng đ n v , ph n l n tình hình là ng i có t t ng thì không quy t sách, ng i quy t sách thì không có t t ng. Có đ u óc thì không có c ng v , có c ng v thì không có đ u óc.

N c M ng c h n l i, c ch hình tháp c a h đ a đ c nh ng ng i tình anh lên. Nh th , 1 là h không m c sai l m; 2 là h ít m c sai l m; 3 là m c sai l m thì có th nhanh chóng s a sai. Chúng ta thì m c sai l m, th ng xuyên m c sai l m, m c sai l m r i thì r t khó s a sai.

M dùng m t hòn đ o Đài Loan nh xú đ ki m ch Trung Qu c ch n n a th k . N c c này h đi th t linh ho t, th t th n k . M t Đài Loan làm thay đ i h n sinh thái chính tr qu c t . Đi u tôi lo ng i nh t là b khung chi n l c phát tri n Trung Qu c trong th k m i s vì v n đ Đài Loan mà bi n đ ng. Ngày nay, đ i v i các dân t c có th m nh thì tính quan tr ng c a lãnh th đã gi m nhi u, đã chuy n t tìm ki m lãnh th sang tìm ki m th m nh c a qu c gia.

Ng i M không có yêu c u lãnh th đ i v i b t c qu c gia nào. N c M không quan tâm lãnh th , toàn b nh ng gì h làm trong th k XX đ u là đ t o th . T o th là gì? Ngoài s l n m nh v kinh t thì là lòng dân ch còn gì n a! Có lòng dân thì qu c gia có l c ng ng t , lãnh th m t r i s có th l y l i. Không có lòng dân thì kh ng đ nh đ t đại anh s h u s b m t. Có nhà lãnh đ o qu c gia ch nhìn m t b c. N c M hành s th ng nhìn 10 b c. Vì th cho nên m i s ki n l n toàn c u x y ra sau ngày Th chi n II ch m đ t đ u góp ph n làm tăng c ng đ a v n c M . N u chúng ta b h đ t mũi thì có th s m t h t m i con bài chi n l c.

Tôi nhi u l n nói là trung tâm chi n l c c a M s không chuy n sang châu Á đ u, song đi u đó không có nghĩa là M không bao vây Trung Qu c. R t nhi u b n ch th y M bao vây Trung Qu c v quân s , cũng nh r t nhi u ng i ch th y kho ng cách chênh l ch v KHK và trang b vũ khí gi a 2 n c mà ch a nhìn th y s m t cân đ i nghiêm tr ng h n s l c h u v trang b trên m t chi n l c l n, nh t là trên t ng n c ngo i giao.

Sau v 11/9, M nhanh chóng chi m Afghanistan trong vòng 2 tháng, t phía Tây bao vây Trung Qu c. S c ép quân s c a Nh t, Đài Loan, n Đ cũng ch ng b t đi. Xem ra chúng ta giành đ c t v 11/9 m t s l i ích tr c m t, song các l i ích đó không quá 1- 2 năm có th bi n m t. Tôi cho r ng bao vây chi n l c đ i v i Trung Qu c là m t ki u khác, không ph i là quân s mà là siêu vi t quân s .

B n xem đ y, m y năm g n đây các n c xung quanh Trung Qu c t i t p thay đ i ch đ xã h i, bi n thành cái g i là qu c gia “dân ch ”. Nga, Mông C thay đ i r i, Kazakhstan thay đ i r i. C ng thêm các n c tr c đây nh Hàn Qu c, Phillippines, Indonesia, l i c ng thêm vùng Đài Loan. Đ i v i Trung Qu c, s đe do này còn ghê g m h n đe do quân s . Đe do quân s có th là hi u ng ng n h n, còn vi c b cái g i là các qu c gia “dân ch ” bao vây là hi u ng dài h n.

Đ m th hai, s đ l ng và khoan dung c a n c M

B n nên sang châu Âu, sau đó sang M , b n s th y m t s khác bi t l n: Sáng s m, các đ ng ph l n châu Âu ch ng có ng i nào c , còn t i M sáng s m các ph l n ng nh đ u có r t nhi u ng i t p th đ c, th m chí c ngày nh th . Tôi có m t câu nói: T p th đ c là m t ph m ch t, t p th đ c đ i di n cho m t ki u văn hoá khí th h ng h c đi lên. M t qu c gia có s c s ng hay không, ch c n xem có bao nhiêu ng i t p th đ c là bi t.

Ng i M có th l y qu c k làm qu n lót đ m c. H i M tôi có mua m t chi c qu n c c c sao v ch. Tôi th ng xuyên m c chi c qu n y. Tôi m c nó là đ khinh mi t nó, là đ trút gi n, là m t đ ng trút s b c b i và tho măn v tâm lý. Ng i M m c nó là s trêu ch c b n c t, b n ch t khác. Ng i M có th đ t qu c k n c mình ngoài ph . Đ i Húc [7] nói: N u m t qu c gia có th đ t c qu c k c a mình thì anh còn có lý do nào đi đ t qu c gia y n a?

Đ m th ba, s c m nh vĩ đ i v tinh th n và đ o đ c

Đây là đ i u đáng s nh t. V 11/9 là m t tai n n. Khi tai ho p đ n, th xác ngã xu ng tr c tiên, nh ng linh h n v n đ ng. Có dân t c khi g p tai n n th xác ch a ngã mà linh h n đã đ u hàng.

Trong v 11/9 có x y ra 3 s vi c đ u có th đ chúng ta qua đó nhìn th y s c m nh c a ng i M . Vi c th nh t, sau khi ph n trên toà nhà Th ng m i th gi i b máy bay đâm vào, l a cháy bùng bùng, tình th ngàn cân treo s i tóc. Khi m i ng i t ng trên qua c a thoát hi m ch y xu ng phía đ i, tình hình không r i lo n l m.

Ng i ta đi xu ng, lính c u ho xông lên trên. H nh ng l i đi cho nhau mà không đâm vào nhau. Khi th y có đàn bà, tr con ho c ng i mù t i, m i ng i t đ ng nh ng l i đi đ h đi tr c. Th m chí còn nh ng đ ng cho c m t chú chó c nh. M t dân t c tinh th n không c ng cấp t i m c nh t đ nh thì đ t khoát không th có hành vi nh v y. Đ ng tr c cái ch t v n bình tĩnh nh không, e r ng không ph i là thánh nhân thì cũng g n v i thánh nhân.

Vi c th hai, hôm sau ngày 11/9, c th gi i bi t v này do b n kh ng b ng i A R p gây ra. R t nhi u c a hàng, ti m ăn c a ng i A R p b nh ng ng i M t c gi n đ p phá. M t s th ng nhân ng i A R p cũng b t n công. Vào lúc đó có khá nhi u ng i M t phát t ch c đ n đ ng gác tr c các c a hi u, ti m ăn c a ng i A R p ho c đ n các khu ng i A R p đ tu n tra nh m ngăn ch n x y ra bi k ch ti p theo.

Đó là m t tinh th n th nào nh . Chúng ta thì t x a đã có truy n th ng tr thù. Thành Đô n i tôi , ngày x a Đ ng Ng i [8] sau khi chi m đ c Thành Đô, con trai c a Bàng Đ c [9] gi t s ch giá tr gái trai gia đình Quan Vũ. Tr thù đ m máu, l ch s loang l v t máu không bao gi h t.

Vi c th ba, chi c máy bay Boeing 767 b r i Pennsylvania v n dĩ b không t c dùng đ đâm vào Nhà Tr ng. Sau đ y hành khách trên máy bay v t l n v i b n kh ng b nên m i làm máy bay r i. Vì lúc y h đã bi t tin toà nhà Th ng m i th gi i và L u Năm Góc b máy bay đâm vào nên h quy t đ nh không th không hành đ ng, ph i đ u tranh s ng ch t v i b n kh ng b .

Cho dù trong tình hình y h còn làm m t chuy n th này: Quy t đ nh bi u quy t thông qua có

nên chi n đ u v i b n kh ng b hay không. Trong gi phút quan h t i s s ng ch t y, h cũng không c ng ch ý chí c a mình lên ng i khác. Sau khi toàn th m i ng i đ ng ý, h m i đánh b n không t c. Dân ch là gì; đây t c là dân ch . Ý t ng dân ch đã th m vào sinh m ng c a h , vào trong máu, trong x ng c t. M t dân t c nh th mà không h ng th nh thì ai h ng th nh. M t dân t c nh th không th ng tr th gi i thì ai có th th ng tr th gi i.

Nên tham kh o kinh nghi m thành công c a M

Tôi th ng có ý nghĩ quái l nh th này: Nh ng vũ khí đ nh cao nh t, KHKT t i tân và l c l ng vũ trang m nh nh t trên th gi i n u n m trong tay nh ng ng i nh th là r t thích h p. Bao gi cũng h n n m trong tay ng i Nh t, ng i Libya, ng i Iraq ch ? Cho là n m trong tay chúng ta thì chúng ta có th làm gì, đ u đó cũng ch a th bi t. N c M , qu c gia này có r t nhi u kinh nghi m thành công, đáng đ chúng ta tham kh o h c t p. Sau v 11/9, M không thành l p U ban 11/9, không l p B Ch huy ng phó tình tr ng kh n c p gi gì đó.

Tôi c c l c ph n đ i nh ng th không th c t . Sau khi đ n b đ i không quân Thành Đô, tôi ch tr ng ho c không h p ho c ít h p hành. Cu c h p nào không th không h p thì h p ng n thôi. Đ n n i tr c tiên tôi thay đ i vi c h c t p c a các U viên th ng v thành t h c.

C m vẫn ki n đ c thì h c đ c cái gì kia ch . Tôi đang đ u tranh v i th l c thói quen. L c l ng cá nhân tôi có h n nh ng tôi không th không đ u tranh. Cho dù s t đ u m trán cũng không đ c n n chí. Ch ng h n nói chung khi xu ng thăm b đ i, tôi đ u không ăn c m. Ch c n có th v nhà trong ngày thì tôi đ u mang theo l ng khô ch không ăn c m b đ i.

Khi b đ i không quân B c Kinh tôi đ n s đoàn 33 cũng th . N u không th không ăn thì tôi ch ăn đ n gi n. Tuy r ng nói u ng m t chén r u ch a đ làm đ c đ , ăn m t b a c m ch a th m t giang s n, nh ng nhi u l n quá, lãng phí quá, tích ti u thành đ i thì r t khó nói. Có ng i nói đánh Đài Loan ch ng c n dùng vũ khí m i gì c , c cho m y v cán b lên đ o y ăn nh u các th c a h 2- 3 năm thì b o đ m ăn h t các th c a h .

Còn m t chuyên ti u lâm n a nói v chuy n h p hành. Có ông c c tr ng m s p ch t đ n n i, ch có đ u không trút đ c h i th cu i cùng. Bà v b o con cháu đ n đông đ c r i, ông yên tâm lên đ ng đi. Không đ c, ch a ch t đ c. V l i nói, m i chuy n đ u thu x p n tho r i, ông yên tâm lên đ ng đi. Không đ c, ch a ch t đ c. V b o, tài s n nhà ta đã thu x p xong xuôi c r i, ông c đi đi. Cũng ch a đ c đâu. V sau, v n là tay th ký t ng đ i hi u ông ta bèn ghé tai c c tr ng nói: “Báo cáo c c tr ng, m i ng i đ n đ c r i, ta h p thôi .” Lúc y c c tr ng m i h lòng h d nh m m t xuôi tay. Dĩ nhiên đây là chuy n b a nh ng nó nói lên s ph n c m, chán ghét c a m i ng i đ i v i thói quen y.

S ki n 11/9 là c h i c a n c M , cũng là c h i c a Trung Qu c. Làm không t t thì Trung Qu c tr thành v t hy sinh l n nh t c a s ki n đó. V n đ then ch t là anh n m c h i th nào, toàn th gi i đ u đ ng tr c đ p xóc l i quân bài. Khi nghi n c u n c M , chúng ta nên n m đ c n i hàm th c s c a nó, không th ch xem cái nh mà ph i xem cái l n. Có m t câu chí lý th này: Hay bàn lu n v khuy t đ m c a ng i khác thì anh là k đ o đ c th p kém. Hay bàn lu n v khuy t đ m c a nhân lo i thì anh là m t nhà t t ng.

ooOoo

Hôm nay l n đ u tiên g p các cán b c p ti u đoàn tr lên c a căn c Côn Minh, tôi đã nói chuy n nhi u th này v i thái đ vô cùng th ng th n và m nh đ n. Đây là thành qu nghi n c u c a tôi, tôi ch u trách nhi m v bài nói c a mình.

Ch nào tôi nói đúng thì các đ ng chí ghi nh . Ch nào nói sai thì các đ ng chí nghe tai bên này, cho ra tai bên kia, t m t m c i b qua, ch cho là chuy n gì c . M i ng i là m t cá th , m i cá th đ u t do. Tôi không th yêu c u áp đ t t t ng c a tôi cho các đ ng chí, tôi l i càng không th yêu c u đ m t t t ng c a các đ ng chí th ng nh t vào m t t t ng nào đó. Chuy n đó không th đ c, nh ng chúng ta l i c khăng khăng tìm ki m kh năng y, đây là chuy n hảo huy n, trên th c t không làm n i.

ooOoo

L u Á Châu (Liu Ya-Zhou)
Nguy n H i Hoành gi i thi u và l c đ ch

Ghi Chú

[1]: Tác gi đang là Ch nhi m chính tr b đ i Không quân c a Quân khu B c Kinh]

[2]: 60 ng i này l y h chi u sang Đông Âu r i chui vào xe container ch b ng tàu bi n t B bí m t sang Anh, ngày 19/6 /2000, h i quan c ng Dover ki m tra container phát hi n 58 ng i ch t]

[3]: Đàm T Đ ng: Nhà chính tr cu i đ i Thanh, ch tr ng duy tân, sau khi phong trào Duy tân Trung Qu c th t b i, ông b x t cùng 5 ng i khác, 6 chí sĩ này đ c g i là L c Quân t .

[4]: Chi n tranh Giáp Ng : Chi n tranh Trung Qu c- Nh t x y ra năm Giáp Ng t c năm 1894. K t qu Nh t th ng, Trung Qu c ph i c t đ o Đài Loan cho Nh t].

[5]: Thi u t ng không quân, nhà văn Trung Qu c n i ti ng

[6]: T c Th t B c Ng u , Thái Vũ hoàng đ , v th ng soái k binh ki t xu t th i Nam B c Tri u. D n quân di t các n c H , B c Yên,... th ng nh t ph ng B c; di t n c H n c a Nhu Nhiên t i Mông C

[7]: Đ i tá không quân Trung Qu c, vi t nhi u chuyên lu n quân s , chính tr

[8]: 197-264, t ng gi i n c Ng u , năm 263 đánh Th c Hán, đ u tiên chi m Thành Đô, là công th n di t Th c c a h T Mã.

[9]: Bàng Đ c là m t viên t ng ch ch t c a Tào Tháo